

Düşmən üzərində böyük qələbədən keçən doqquz ayda Qarabağda bütün cəbhə boyu quruculuq işləri görülür. Daşürəkli, nankor qonşularımızın daşını daş üstə qoymadığı şəhər və kəndlərimiz, barbarcasına dağıtdığı tarixi, mədəni və dini irsimiz bərpa olunur. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyevanın avqustun sonunda Şuşa şəhərinə növbəti səfəri də elə orada layihələrin icrasının vəziyyəti ilə tanış olmaq, hazır obyektlərin açılışını etmək, yeni təməllər qoymaq baxımından önəmli idi.

Dövlətimizin başçısı və xanımı öncə Əhmədbəyli-Füzuli-Şuşa Zəfər yolunda son tamamlama işlərinin, həmçinin Füzuli Beynəlxalq Hava Limanında aparılan tikintinin gedişi ilə maraqlanıblar. İstər Zəfər yolunun salınması, istərsə də Füzuli Beynəlxalq Hava Limanının qurulması Qarabağ və Şərqi Zəngəzurun dirçəlişində əvəzsiz rol oynayacaq. Bu gün Qarabağın bərpasında öncül istiqamətlərdən biri olan yol infrastrukturunun bərpası böyük qayıdışın əsas şərtidir. Füzulidən Şuşaya Zəfər yolu sürətlə tikilir. Bu magistralin artıq bu ayın sonu, gələn ayın əvvəli istifadəyə verilməsi nəzərdə tutulur. Artıq burada tamamlama işləri görülür. Hacıqabul-Horadiz-Ağbend-Zəngəzur dəhlizi magistral avtomobil yolunun 149-cu kilometrliyindəki Əhmədbəyli kəndindən başlayan və Füzulidən, Böyük Tağlardan, Topxanadan, Daşaltıdan keçərək Şuşa şəhərinə çatan 101 kilometrlik Zəfər yolu iki-üç hərəkət zolağından ibarətdir. Yolun 92 kilometrlik hissəsinə asfalt-beton örtüyün döşənməsi sona çatıb.

Füzuli Beynəlxalq Hava Limanının tikintisində də son akkordlar vurulur. İnşasına bu il başlanan aeroportun yaxın günlərdə istismara verilməsi. Prezident İlham Əliyev bu aeroportu "Qarabağın hava qapısı" adlandırıb. Füzuli Beynəlxalq Hava Limanının inşası, həqiqətən də, misli görünməmiş bir hündürdür. Bu aeroportun işə salınması sayəsində Qarabağda yenidənqurma və genişmiqyaslı bərpa işləri daha da sürətlənəcək, əhalinin rahat köçü və digər daşımaların intensivliyi, həmçinin turizmin genişlənməsi təmin ediləcək. Bu, həmçinin Qarabağın beynəlxalq aləmlə əlaqələrinə, idxal-ixrac imkanlarının artırılmasına əvəzsiz töhfə olacaq.

Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyevanın səfəri çərçivəsində Qarabağın tacı olan Şuşa şəhərində "Otel və Konfrans Mərkəzi"nin təməli

qoyulub, "Qarabağ" otelinin açılış mərasimi olub, şəhərdə Xüsusi Nümayəndəliyin yerləşəcəyi inzibati binada aparılan bərpa işlərinə baxış keçirilib.

Böyük məmnunluq hissi ilə qeyd edək ki, ötən il noyabrın 8-də Şuşa düşməndən tamamilə təmizləndikdən sonra şəhərdə heyrətamiz dərəcədə geniş bərpa-quruculuq işlərinə start verilib. Yollar çəkilib, elektrik təsərrüfatı, su təchizatı bərpa edilib. Şuşanın tarixi abidələri özlərinin ikinci həyatını yaşamağa başlayıb. Natəvan bulağı təmir olunub, "Xarıbülbül" oteli istifadəyə verilib, Saatlı, Yuxarı və Aşağı Gövhər ağa məscidlərində təmir-bərpa işləri gedir, evlər tikilir. Vaqifin məqbərəsi yenidən vüqarla boy göstərir. Bir vaxtlar ulu öndərin diqqət və qayğısı ilə parlaq bir şəhərə çevrilmiş Şuşanın əzəli siması otuz illik işğaldan sonra özünə qayıdır. Doğma sakinlərinin, yurdsevər insanların nəfəsləri ilə qızınan bu "dağlar gözəli"nin artıq üzü, beləcə, gülməyə başlayıb.

Kimin ağlına gələrdi ki, Qarabağın incisi Şuşa separatizmin qurbanı olacaq, nankor ermənilərin işğalı altına düşəcək və dağıdılacaq, Azərbaycan xalqının çoxəsrlik irsinin buradan silinməsinə vəhşi cəhdlər ediləcək. Möhtərəm Prezidentimiz, müzəffər Ali Baş Komandanımızın bütün bunlara qarşı barışmaz münasibəti, uğurlu diplomatiyası, siyasi qətiyyəti, silahlı qüvvələrimizin rəşadəti, xalqımızın birliyi sayəsində Şuşa da, digər ərazilərimiz də xilas edildi. Cənab İlham Əliyev bu il yanvarın 14-də Şuşaya zəfər səfərində əvvəlki şəhərdən əsər-ələmət qalmadığını görərək, dərhal bərpa proseslərini başlamaq barədə göstəriş verdi. Zəruri kommunikasiyaların bərpası ilə bərabər, üç böyük məscidin bərpasına və daha bir möhtəşəm məscidin tikilməsinə, Şuşa Realı Məktəbinin, ev-muzeylərinin yenidən qurulmasına, inzibati və yaşayış binalarının inşasına start verildi. İlk dəfə noyabrın 8-də – Şuşa azad olunan gün səslənmiş "Əziz Şuşa, biz səni dirçəldəcəyik!"

sözləri əsl vətənpərvərlik şüarı kimi həyat amalımıza çevrilərək gerçəkləşdi.

Hazırda Şuşa və ətrafında, digər rayonlarda aparılan bərpa-quruculuq işləri bir an belə səngimir. Dağıntılar aradan qaldırılır, ərazilər minalardan təmizlənir, kommunikasiyaların, infrastrukturun bərpası sürətlə aparılır, "ağıllı kənd"lər salınır, alternativ enerji mənbələrindən qidalanan su-

Baş planda Şuşanın orta, yüksək və qarışıq sıxlığı olan yaşayış binalarının inşa edilməsi öz əksini tapıb. Şəhər mərkəzi də, yeni tikiləcək və özəlliyi maksimum dərəcədə qorunub saxlanılacaq tarixi binaların və abidələrin yerləri də elə həmin olacaq. Şuşada uzunluğu 36,2 kilometr olan mövcud daxili yollarla yanaşı, 17,6 kilometrlik yeni yolun inşası nəzərdə tutulur. Həmçinin şəhərin

mərtəbəli binalar da milli memarlıq üslubu ilə tikiləcək.

Ölkə rəhbərinin və birinci xanımın Qarabağa bu səfərinin mühüm cəhətlərindən biri də mədəni irsimizə, tarixi keçmişimizə daimi qayğı ilə yanaşılmasıdır. Səfər çərçivəsində dahi bəstəkar Üzeyir Hacıbəylinin ev-muzeyində aparılacaq işlər nəzərdən keçirilib. Eyni zamanda, Üzeyir bəyin heykəlinin, Bülbülün ev-muzeyinin, dahi

hiss etmirdilər. Çünki Qarabağ xanının vəziri olan Molla Pənah Vaqifin möhtəşəm məqbərəsi açılırdı. Bu təşəbbüsü ulu öndər Heydər Əliyev irəli sürmüşdü, onun rəhbərliyi ilə inşaat işləri aparılmışdı və gözəl, əzəmətli məqbərə ucaldılmışdı".

Ümummilli liderin Qarabağa, dağların tacı sayılan Şuşaya sevgisinin ifadəsi olaraq, orada həyata keçirilmiş quruculuq işləri

qəlbini rıqqətə gətirir.

Açılış mərasimində cənab İlham Əliyevin dediyi kimi, Şuşanın məhz ona xas olan işıqlı həyat tərzinə qovuşması tarixi hadisədir və yad-daşlarda əbədi qalacaqdır. "Noyabrın 8-də Azərbaycan xalqına Şuşa müjdəsini verərək çıxmışdım ki, Şuşa artıq azaddır, bu, həqiqətdir. Biz azad Şuşada yığılmışdıq. Demişdim ki, biz Şuşaya qayıtmışdıq. Bu da həqiqətdir. Festival, poeziya günləri, mədəni tədbirlər və bir çox başqa tədbirlər artıq keçirilir və keçiriləcəkdir. Demişdim ki, biz Şuşanı dirçəldəcəyik. Bu da baş verir, biz Şuşanı dirçəldirik".

"Xarıbülbül" festivalından sonra Vaqif Poeziya Günlərinin də keçirilməsi ilk növbədə Azərbaycanın dogma Qarabağa, o cümlədən də mədəniyyət paytaxtımız olan Şuşaya həmişəlik sahiblənməsinin bariz ifadəsidir. Bu, həm də dirçəldilən, yenidən qoynuna həyat dolan Qarabağ haqqında yeni-yeni təərrüf şeirlərinin, poemalarının yazılmasına vəsilə olacaq. Azərbaycanın fədakar oğullarının hünəri bir vaxtlar Səməd Vurğunun yazdığı "Muğan", Mikayıl Müşfiqin qələmə aldığı "Tərtərhes nəğmələri", Nəbi Xəzriyə məxsus "Sumqayıt səhifələri" poemalarında olduğu kimi, ilhamla vəsf ediləcək. Poeziya günlərinin açılışında cənab İlham Əliyev Şuşaya qayıdışı obrazlı şəkildə özəl ruhun dirçəlişi kimi dəyərləndirib: "Hətta dağılmış vəziyyətdə, hətta işğal dövründə vandalizmə məruz qalmış şəkildə Şuşa öz ruhunu, öz qamətini saxlaya bildi, əyilmədi, sınımadı, bizi gözələyirdi, biz gəlməli idik və biz gəldik. Müzəffər xalq kimi gəldik".

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Şuşada Heydər Əliyev Fondunun təşkil etdiyi Vaqif Poeziya Günləri çərçivəsində "Qarabağ Azərbaycan mədəniyyətinin incisidir" və "Yenidən doğma diyarda. Qarabağın sənət inciləri" sərgiləri ilə də tanış olublar.

Bu gün yaraları sağalan, bərpa olunan, ayağa duran, daha da ucalan Qarabağın hazırkı iqbalı bizi hədsiz dərəcədə sevindirir. Sabah hər cür şəraitə olan dədə-baba yurdlarına qayıdacaq keçmiş məcburi köçkünlərimiz burada firavan həyata qovuşacaqlar. Eyni zamanda, xarici qonaqlar, buraya dincəlməyə gələcək turistlər gözəlliklərə baxıb heyran qalacaq və qurucu, yaradıcı xalqımıza ağız-dolusu "əhsən" deyəcəklər.

Əli NƏCƏFXANLI,
"Xalq qəzeti"

"Yurdun sinəsində ürəkdir Şuşa"

elektrik stansiyaları qurulur. Bütün bunlar nikbinliyimizi daha da artırır, sabaha inamımızı gücləndirir.

Şuşa səfəri çərçivəsində Prezident İlham Əliyevə və birinci xanım Mehriban Əliyevaya şəhərin baş planının təqdim olunması arzu layihələrinin gerçəkləşmə faktının, quruculuq əzminin bariz nümunəsi kimi diqqətçəkəndir. Təqdimat zamanı bildirilib ki, Prezidentin tapşırığına əsasən, Şuşanın baş planı hazırlanarkən onun tarixi əzəmətinin qorunması əsas götürülüb. Burada nəzərdə tutulan və təsdiqlənən layihələrin icrası zamanı tarixiliklə müasirlik vəhdət təşkil edəcək və tezliklə mədəniyyət paytaxtımız Şuşa əvvəlki kimi, dünyanın ən gözəl şəhərlərindən birinə çevriləcək.

baş planında ictimai dayanacaq-ların da dəqiq yerləri müəyyən olunub. Bu dayanacaq-lar elə qoyulacaq ki, şəhərin küçələrinə giriş-çığışa mane olmasın. Baş plan hazırlanarkən, şəhərin relyefinə uyğun olaraq yaşıllıqları və landşaftı qoruyub saxlamaq, onu inkişaf etdirmək məqsədilə yaşıl dəhlizlərin inşası da nəzərdən qaçırılmayıb. Bunlar memarlıq və şəhərsalma yenilikləri kimi tətbiq olunacaq. Şuşada ümumi sahəsi 46 min 765 kvadratmetr olan, 6 məhəllədən ibarət yeni yaşayış massivi salınacaq. Massivin məhəllələrində ucaldılacaq 25 bina 2020 nəfər sakinin çox rahat şəraitdə yaşaması üçün nəzərdə tutulur. Avqustun 29-da təməli qoyulan 1-ci məhəllədə 3, 4 və 5

şair Molla Pənah Vaqifin muzey-məqbərə kompleksinin və büstünün açılış mərasimləri reallaşdı.

Yeri gəlmişkən, xatırladaq ki, dövlətimizin başçısı bu il yanvarın 14-də Şuşaya səfəri zamanı böyük şair və ictimai-siyasi xadim, Qarabağ xanının vəziri olmuş Molla Pənah Vaqifin erməni vandalizminə məruz qalan muzey-məqbərə kompleksinin qarşısında çıxış edərkən bildirib ki, ulu öndər Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə tikilmiş həmin məqbərənin 1982-ci il yanvarın 14-də açılış gününü yaxşı xatırlayır. Bununla bağlı tarixi videoxronika da var: "Çox şaxtılı, qarlı bir hava idi. Möhkəm qar yağırı. Amma buna baxmayaraq, bu tədbirə yığılmış insanlar, Azərbaycan ziyalıları heç o soyuğu

bu gün eyni səylə davam etdirilir. Estafet etibarlı əllərdədir və dirçəliş, yüksəliş amalları daha da artmışdır.

Nəhayət, onu da qeyd edək ki, Prezident İlham Əliyevlə Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın Şuşaya növbəti səfəri zamanı eyni gündə bu tarixi şeir-sənət ocağında ünlü mədəniyyət və incəsənət xadimlərimiz, tanınmış şair və yazıçılarımız da toplaşmışdılar. Onlar illərdən sonra, nəhayət, Şuşada bərpa olunan Vaqif Poeziya Günlərinin açılışına gəlmişdilər. Düz 39 il əvvəl ulu öndərin təşəbbüsü ilə burada ilk dəfə olaraq eyni adlı şeir-sənət bayramı təşkil edilmişdi. İndi isə mədəni-tarixi ənənənin bərpa olunması söz sənətinə dəyər verən hər kəsin